EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 28.10.2021.
COM(2021) 686 final

2021/0358 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Vēstnieku komitejā attiecībā uz grozījumiem Lēmumā Nr. 3/2019 (2019. gada 17. septembris) pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šajā Komisijas lēmumā ietverts priekšlikums Padomes lēmumam par nostāju, kas Savienībai jāieņem ĀKK un ES Vēstnieku komitejā par grozījumiem Lēmumā Nr. 3/2019 par pārejas posma pasākumu pieņemšanu saskaņā ar 2000. gada 23. jūnijā Kotonū parakstītā Partnerattiecību nolīguma starp ES un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupu[1] 95. panta 4. punktu ("Kotonū partnerattiecību nolīgums" jeb "KPN") ("lēmums par pārejas posma pasākumiem")[2]. Pēdējo minēto lēmumu pirmo reizi grozīja ar Vēstnieku komitejas 2020. gada 4. decembra Lēmumu Nr. 2/2020[3], ar ko pagarina Kotonū partnerattiecību nolīguma piemērošanu līdz 2021. gada 30. novembrim. Komisija ierosina vēlreiz pagarināt visu Kotonū partnerattiecību nolīguma noteikumu piemērošanu līdz 2022. gada 30. jūnijam vai līdz dienai, kad stājas spēkā vai tiek provizoriski piemērots jaunais partnerattiecību nolīgums starp Savienību un ĀKK valstīm, atkarībā no tā, kas notiek agrāk.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Kotonū Partnerattiecību nolīgums

Kopš 2000. gada Kotonū partnerattiecību nolīgums ir bijis satvars ES attiecībām ar 79 ĀKK valstīm. Nolīgums tika noslēgts uz 20 gadiem — no 2000. gada 1. marta līdz 2020. gada 29. februārim. Tas tika pārskatīts 2005. un 2010. gadā.

Ar ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmumu Nr. 3/2019 2019. gada 17. decembrī Kotonū partnerattiecību nolīguma noteikumu piemērošana tika pagarināta līdz 2020. gada 31. decembrim vai līdz brīdim, kad stājas spēkā jaunais partnerattiecību nolīgums starp Savienību un ĀKK valstīm, atkarībā no tā, kas notiek agrāk. Pēdējo minēto lēmumu pirmo reizi grozīja ar ĀKK un ES Vēstnieku komitejas 2020. gada 4. decembra Lēmumu Nr. 2/2020[4], ar ko pagarina Kotonū partnerattiecību nolīguma piemērošanu līdz 2021. gada 30. novembrim.

Sarunas par jaunu ĀKK un ES partnerattiecību nolīgumu tika uzsāktas 2018. gada septembrī. Galvenie sarunu vedēji 2021. gada 15. aprīlī parafēja jaunā partnerattiecību nolīguma tekstu starp Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (*OACPS*) locekļiem. Komisija vēlāk Padomei nosūtīja priekšlikumu parakstīšanai. Tomēr sarunas tika atsāktas, un patlaban tiek risinātas par nolīguma juridisko būtību. Ir kļuvis skaidrs, ka sarunu rezultātā netiks noslēgts jauns nolīgums, kas būtu gatavs piemērošanai līdz Kotonū partnerattiecību nolīguma piemērošanas pašreizējam beigu termiņam, proti, 2021. gada 30. novembrim. Šī situācija ES un ĀKK attiecībās radītu vakuumu, kurš ir jāaizpilda.

---

[1] Padomes Lēmums (2002. gada 19. decembris) par Partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas tika parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā (OV L 65, 8.3.2003., 27. lpp.).

[2] ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmums Nr. 3/2019 (2019. gada 17. decembris) pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu [2020/2].

[3] ĀAK un ES Vēstnieku komitejas Lēmums Nr. 2/2020 (2020. gada 4. decembris) grozīt ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmumu Nr. 3/2019 pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu.

[4] ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmums Nr. 2/2020 (2020. gada 4. decembris) grozīt ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmumu Nr. 3/2019 pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu.

2.2. ĀKK un ES Ministru padome

ĀKK un ES Ministru padome ir ministru līmeņa struktūra, kas izveidota ar nolīgumu (KPN 15. pants). Tās sastāvā no vienas puses ir Eiropas Savienības Padomes locekļi un Eiropas Komisijas locekļi, no otras puses – pa vienam valdību pārstāvošam loceklim no katras ĀKK valsts. Ministru padomes funkcijas cita starpā ietver lēmumu pieņemšanu, kuri ir nepieciešami, lai varētu īstenot un izpildīt KPN. Ministru padomes lēmumus pieņem, pusēm savstarpēji vienojoties. Lai lēmumi būtu spēkā, klātesošiem jābūt i) pusei no Eiropas Savienības Padomes locekļiem (t. i., 14 ministriem no ES dalībvalstīm), ii) vienam Komisijas loceklim un iii) divām trešdaļām locekļu, kuri pārstāv ĀKK valstu valdības (t. i., valdības locekļiem no 55 dažādām ĀKK valstīm).

2.3. Pārejas pasākumi

KPN 95. panta 4. punkta otrajā daļā noteikts: "*Ministru padome pieņem pārejas posma pasākumus, kas var būt nepieciešami, kamēr stājas spēkā jaunais Nolīgums.*" Saskaņā ar KPN 95. panta 4. punkta otro daļu pārejas posma pasākumus var piemērot, lai pagarinātu visa KPN vai tā daļu piemērojamību līdz jaunā nolīguma piemērošanas datumam (provizoriska piemērošana vai stāšanās spēkā). Lai saglabātu juridisko, politisko un institucionālo nepārtrauktību ar ĀKK, ņemot vērā, ka jaunais nolīgums nekļūs piemērojams līdz spēkā esošā tiesiskā regulējuma termiņa beigām, pieņemtie pārejas posma pasākumi ir jāpagarina, lai turpinātu spēkā esošā nolīguma piemērošanu.

2.4. ĀKK un ES Vēstnieku komitejas pieņemto pārejas posma pasākumu grozījumi

Saskaņā ar KPN 95. panta 4. punktu lēmumu par pārejas posma pasākumiem pieņem ĀKK un ES Ministru padome. Tomēr saskaņā ar KPN 15. panta 4. punktu Ministru padome var deleģēt pilnvaras Vēstnieku komitejai. Šajā nolūkā Ministru padome 2019. gada 23. maijā deleģēja Vēstnieku komitejai pilnvaras pieņemt lēmumu par pārejas posma pasākumiem[5]. Saskaņā ar KPN 16. panta 2. punktu Vēstnieku komiteja var pieņemt vai grozīt lēmumus, kas ir Pusēm saistoši, ievērojot Ministru padomes piešķirtās pilnvaras.

Saskaņā ar Vēstnieku komitejas reglamenta[6] 1. pantu tā regulāri rīko sanāksmes, jo īpaši, lai sagatavotu Ministru padomes sanāksmes un vajadzības gadījumā — pēc kādas puses lūguma. Ņemot vērā šo elastību, Vēstnieku komiteja var nodrošināt, lai grozījumi lēmumā par pārejas posma pasākumiem tiktu pieņemti laikus un ne vēlāk kā 2021. gada novembra vidū.

Tāpēc ĀKK un ES Vēstnieku komitejai vienā no savām sanāksmēm ir jāpieņem grozījumi lēmumā par pārejas posma pasākumiem ("paredzētais akts"). Paredzētā akta mērķis ir vēlreiz pagarināt visa Kotonū partnerattiecību nolīguma piemērošanu līdz 2022. gada 30. jūnijam vai līdz dienai, kad stājas spēkā jaunais partnerattiecību nolīgums starp Savienību un ĀKK valstīm vai kad to sāk piemērot provizoriski, atkarībā no tā, kas notiek agrāk.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Komisija ierosina grozīt pašreizējo lēmumu par KPN pārejas pasākumu, lai pagarinātu Kotonū partnerattiecību nolīguma piemērošanu līdz 2022. gada 30. jūnijam, ja vien jaunais nolīgums nestājas spēkā vai netiek provizoriski piemērots pirms minētā datuma.

---

5 ĀKK un ES Ministru padomes Lēmums Nr. 1/2019 (2019. gada 23. maijs) par pilnvaru deleģēšanu ĀKK un ES Vēstnieku komitejai par lēmumu pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu [2019/920] (OV L 146, 5.6.2019., 114. lpp.).

6 ĀKK un ES Ministru padomes Lēmums Nr. 3/2005 (2005. gada 8. marts) par ĀKK un ES Vēstnieku komitejas reglamenta pieņemšanu (OV L 95, 14.4.2005., 51. lpp.).

Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinātā Savienības nostāja ir jāpieņem ĀKK un ES Vēstnieku komitejas sesijā.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.4. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.*"*

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[7].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Saskaņā ar 2000. gada 23. jūnijā Kotonū parakstītā ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punkta otro daļu pārejas posma pasākumus var piemērot, lai pagarinātu visa KPN vai tā daļu piemērojamību līdz jaunā nolīguma piemērošanas datumam (provizoriska piemērošana vai stāšanās spēkā pēc tam, kad to ratificējušas visas puses). Proti, "*Ministru padome pieņem pārejas posma pasākumus, kas var būt nepieciešami, kamēr stājas spēkā jaunais Nolīgums*."

Tāpēc ir skaidrs, ka akts, ko ir aicināta pieņemt ĀKK un ES Vēstnieku komiteja, ir akts ar juridiskām sekām. Paredzētais Vēstnieku komitejas akts atbilstoši starptautiskajām tiesībām būs pusēm saistošs saskaņā ar nolīguma 15. un 16. pantu.

Vēstnieku komiteja ir struktūra, kas izveidota saskaņā ar Kotonū partnerattiecību nolīguma 16. pantu.

Eiropas Savienība kopā ar tās dalībvalstīm ir Kotonū partnerattiecību nolīguma līgumslēdzēja puse un tādējādi tai būs saistošs paredzētais Vēstnieku komitejas lēmums.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

[7] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI-EU-C-2014-2258, 61.–64. punkts.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz KPN darbību kopumā, pagarinot tā piemērošanu pēc paredzētā termiņa beigām. Tāpēc Padomes lēmuma materiālais juridiskais pamats jānosaka, ņemot vērā Kotonū Partnerattiecību nolīgumu kopumā[8].

KPN ir noslēgts kā asociācijas nolīgums, un tādējādi tas bija balstīts uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 310. pantu, kas ir līdzvērtīgs LESD 217. pantam. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 217. pants.

4.3. Secinājumi

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz KPN darbību kopumā, pagarinot tā piemērošanu pēc paredzētā termiņa beigām. Tāpēc Padomes lēmuma materiālais juridiskais pamats jānosaka, ņemot vērā Kotonū Partnerattiecību nolīgumu kopumā[9].

KPN ir noslēgts kā asociācijas nolīgums, un tādējādi tas bija balstīts uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 310. pantu, kas ir līdzvērtīgs LESD 217. pantam. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 217. pants.

[8] Sk. jo īpaši spriedumu lietā C-244/17 Komisija/Padome (“Kazahstāna”) [ECLI:EU:C:2018:662], 40. lpp., un minēto judikatūru.

[9] Sk. jo īpaši spriedumu lietā C-244/17 Komisija/Padome (“Kazahstāna”) [ECLI:EU:C:2018:662], 40. lpp., un minēto judikatūru.

2021/0358 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Vēstnieku komitejā attiecībā uz grozījumiem Lēmumā Nr. 3/2019 (2019. gada 17. septembris) pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem ("ĀKK"), no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, ("ĀKK un ES partnerattiecību nolīgums")[10] tika parakstīts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū. ĀKK un ES partnerattiecību nolīgums stājās spēkā 2003. gada 1. aprīlī, un tas ir jāpiemēro līdz 2021. gada 30. novembrim saskaņā ar ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmumu Nr. 3/2019 (2019. gada 17. decembris) pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu ("lēmums par pārejas posma pasākumiem")[11], kas grozīts ar ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmumu Nr. 2/2020 (2020. gada 4. decembris), lai grozītu ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmumu Nr. 3/2019 pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu.

(2) Saskaņā ar ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punkta pirmo daļu 2018. gada septembrī tika sāktas sarunas par jaunu ĀKK un ES partnerattiecību nolīgumu. Jaunais nolīgums nebūs gatavs piemērošanai līdz pašreizējā partnerattiecību nolīguma termiņa beigām. Tādēļ tiek uzskatīts par nepieciešamu grozīt Lēmumu Nr. 3/2019 par pārejas posma pasākumiem, lai vēlreiz pagarinātu spēkā esošā ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma noteikumu piemērošanu.

(3) ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punkta otrajā daļā paredzēts, ka Ministru padome pieņem pārejas posma pasākumus, kas var būt nepieciešami, kamēr stājas spēkā jaunais nolīgums.

(4) Saskaņā ar KPN 15. panta 4. punktu ĀKK un ES Ministru padome 2019. gada 23. maijā deleģēja ĀKK un ES Vēstnieku komitejai pilnvaras pieņemt pārejas posma pasākumus. ĀKK un ES Vēstnieku komitejai ir jārīko regulārā sanāksme, kurā tā

---

[10] Nolīgums (OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.), kas grozīts ar nolīgumu, kurš 2005. gada 25. jūnijā parakstīts Luksemburgā (OV L 209, 11.8.2005., 27. lpp.), un ar nolīgumu, kurš 2010. gada 22. jūnijā parakstīts Vagadugu (OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp).

[11] ĀKK un ES Vēstnieku komitejas Lēmums Nr. 3/2019 (2019. gada 17. decembris) pieņemt pārejas posma pasākumus, ievērojot ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu [2020/2].

pieņems lēmumu grozīt pārejas posma pasākumus saskaņā ar ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu.

(5) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Vēstnieku komitejā, jo paredzētais akts Savienībai būs saistošs.

(6) ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma noteikumus turpinās piemērot, lai uzturētu attiecību nepārtrauktību starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un ĀKK valstīm, no otras puses. Līdz ar to grozītie pārejas posma pasākumi nav paredzēti ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma grozījumiem, kā noteikts 95. panta 3. punktā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Vēstnieku komitejā saskaņā ar ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu, paredz grozīt Lēmumu Nr. 3/2019 par pārejas posma pasākumiem, lai pagarinātu ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma visu noteikumu piemērošanu līdz 2022. gada 30. jūnijam vai līdz jaunā partnerattiecību nolīguma starp Savienību un ĀKK valstīm spēkā stāšanās vai provizoriskas piemērošanas brīdim atkarībā no tā, kas notiek agrāk.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs